

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ

ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

Για τις αντιλαϊκές αναδιαρθρώσεις στη χωροταξία και τα τεχνικά έργα

Οι νέες επιθετικές ρυθμίσεις

Η κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ, το τελευταίο διάστημα, προχωρά με επιθετικό τρόπο σωρεία αλλαγών στο σύνολο σχεδόν του ρυθμιστικού πλαισίου που διέπει τα τεχνικά έργα, με μεταρρυθμίσεις στη χωροταξία και τις χρήσεις γης, τους όρους και τις προϋποθέσεις δόμησης, την προώθηση Μητρώων για τα τεχνικά Έργα (μητρώα συντελεστών και μητρώα έργων) αλλά και αλλαγές στο πλαίσιο των δημόσιων συμβάσεων.

Η κυβερνητική προπαγάνδα επιχειρεί να εμφανίσει τις ρυθμίσεις ως «δημιουργία επαγγελματικής ύλης» για τους εργαζόμενους μηχανικούς που οδηγούν στην έξοδο απ' την κρίση. Ωστόσο, οι κυβερνητικές ρυθμίσεις οδηγούν σε νέα επιδείνωση της κατάστασης των αυτοαπασχολούμενων αλλά και των μισθωτών μηχανικών και γενικότερα των εργαζόμενων τεχνικών όλων των κατηγοριών, οδηγώντας σε αποκλεισμό απ' το επάγγελμα και σε επιτάχυνση της συγκέντρωσης.

Συγχρόνως, οι νέες ρυθμίσεις, επιδεινώνουν δραστικά την κατάσταση των λαϊκών στρωμάτων στο σύνολο τους, επιφέροντας σημαντικές αυξήσεις στο κόστος στέγασης, ταχεία απαξίωση των υφιστάμενων κτηρίων, δραστική επιβάρυνση του φυσικού περιβάλλοντος, προς όφελος των κατασκευαστικών, τραπεζικών και βιομηχανικών ομίλων.

Στόχος των αλλαγών είναι η διασφάλιση της ανταγωνιστικότητας και της κερδοφορίας των μονοπωλιακών ομίλων με την δημιουργία νέων πεδίων τοποθέτησης των κεφαλαίων τους, την προλεταριοποίηση των αυτοαπασχολούμενων μηχανικών και τη περεταίρω άμεση υποταγή του συνόλου του ρυθμιστικού πλαισίου στις ανάγκες των ομίλων. Πρόκειται για συνέχιση της πολιτικής των προηγούμενων κυβερνήσεων που εφαρμόζεται σ' ολόκληρη την ΕΕ και συνδέεται οργανικά με την πολιτική φθηνής εργατικής δύναμης, τις ιδιωτικοποιήσεις και γενικότερα το σύνολο της προωθούμενης πολιτικής. Το ΤΕΕ και οι παρατάξεις που το διοικούν προωθούν την πολιτική αυτή μέσα στο χώρο των μηχανικών. Πρωτοστάτησαν στην ανάγκη πιστοποιήσεων, στις επαγγελματικές εξετάσεις, στην προώθηση της πολιτικής της ΕΕ για την απελευθέρωση.

Μονόδρομος για τους εργαζόμενους είναι η σύνδεση της πάλης για την απόκρουση των νέων αντιδραστικών αλλαγών και της πάλης ενάντια στην απελευθέρωση με την συγκέντρωση δυνάμεων της κοινωνικής συμμαχίας για έναν ριζικά διαφορετικό δρόμο ανάπτυξης. Σ' αυτόν τον αγώνα εντάσσεται και η ανάγκη αλλαγής των συσχετισμών παντού και στο ΤΕΕ, σε όφελος των ταξικών δυνάμεων που εκφράζει το ψηφοδέλτιο της ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ.

Βασικό περιεχόμενο των νέων ρυθμίσεων

Κομβικό στοιχείο των νέων ρυθμίσεων είναι το προωθούμενο σχέδιο νόμου για τα **μητρώα των τεχνικών έργων**, οδηγεί τη μεγάλη πλειοψηφία των αυτοαπασχολούμενων μηχανικών και των υπολοίπων ειδικοτήτων ουσιαστικά «χάνουν» ουσιαστικά ακόμα και τη δυνητική πρόσβαση στο επάγγελμα.. Βασικό περιεχόμενο του είναι η προώθηση ενός **πλήθους ηλεκτρονικών μητρώων** στο οποίο θα εγγράφονται με πολλαπλούς τρόπους τα τεχνικά έργα, σχεδόν κάθε κατηγορίας. Στα μητρώα αυτά ξεχωρίζει το **μητρώο συντελεστών τεχνικών έργων** στο οποίο θα καταγράφεται υποχρεωτικά το σύνολο των απασχολούμενων σε τεχνικά έργα (μηχανικοί, τεχνικοί, τεχνίτες κλπ). Το μητρώο αυτό οδηγεί στην **πλήρη αποσύνδεση πτυχίου επαγγέλματος**, μέσα απ' την κατάταξη των μηχανικών σε διαφορετικές κατηγορίες και τάξεις ανάλογα με την εμπειρία τους. Με απλά λόγια, τα επαγγελματικά δικαιώματα θα αποδίδονται «σε δόσεις» και για να μεταβεί κάποιος σε ανώτερη κατηγορία θα πρέπει να έχει συγκεκριμένο όγκο αξίας στη προηγούμενη κατηγορία. Συγχρόνως, στο όνομα της ποιότητας, γενικεύεται η απαίτηση «πιστοποίησης» ανά δραστηριότητα, κατακερματίζοντας το επιστημονικό αντικείμενο, γενικεύοντας τη λογική των «ενεργειακών επιθεωρητών» και των ελεγκτών δόμησης. Η κάλυψη των δραστηριοτήτων που συνιστούν το σημερινό λεγόμενο επάγγελμα θα απαιτεί πλέον ένα μεγάλο αριθμό διαφορετικών πιστοποιήσεων που θα είναι πρακτικά ανέφικτος. **Η μεγάλη πλειοψηφία των αυτοαπασχολούμενων ουσιαστικά πετιέται εκτός αγοράς εργασίας, προς όφελος των μεγάλων επιχειρήσεων που θα διεκδικήσουν νέα μερίδια αγορών αυξάνοντας την κερδοφορία τους.** Το πλήθος των επιμέρους μητρώων που προβλέπει το σχέδιο νόμου (σύστημα παρακολούθησης έργων, σύστημα αδειοδοτήσεων, προσδιορισμού κόστους, πιστοποιήσεις του συνόλου των εργαζόμενων κ.α.) συγκεντρώνει το σύνολο των πληροφοριών για τα τεχνικά έργα διευκολύνοντας την είσοδο μεγάλων σχημάτων. Συγχρόνως η σύνδεση των τεχνικών έργων με τα διάφορα πιστοποιητικά των κατασκευών που θα είναι υποχρεωτικά για την μεταβίβαση, δυσχεραίνει υπέρμετρα τη δυνατότητα «φοροαποφυγής» απ' τους αυτοαπασχολούμενους που αποτελεί, ειδικά σε συνθήκες φοροαφαίμαξης της τάξης του 75% του τζίρου, έναν απ' τους βασικούς τρόπους επιβίωσης. Άλλωστε, καθώς η μετάβαση σε νέα κατηγορία πτυχίων, ή ακόμα και η διατήρηση της υφιστάμενης, θα απαιτεί μεγάλους τζίρους, ο αυτοαπασχολούμενος θα βρίσκεται μπροστά σε

ένα μόνιμο δίλλημα, να δηλώνει το πραγματικό ύψος και να φορολογείται, η να παραμένει καθηλωμένος σε κατηγορία πτυχίου με μικρές δυνατότητες. Σε κάθε περίπτωση, η διαδικασία αυτή **αυξάνει δραστικά το κόστος στέγασης για τη λαϊκή οικογένεια** αυξάνοντας σημαντικά το κόστος των τεχνικών έργων λόγω των απαιτούμενων πιστοποιήσεων. Ταυτόχρονα, τα διάφορα μητρώα και η υποχρεωτική υπαγωγή όλων των κτηρίων σ' αυτά (πχ ταυτότητα κτηρίου, πράσινα κτήρια κ.α.) οδηγούν σε **απαξίωση του κτηριακού αποθέματος**.

Με αυτή την οπτική πρέπει να δει κανείς τις αλλαγές στο **τρόπο ελέγχου δόμησης** και τις αλλαγές στο **χωροταξικό πλαίσιο** που επίσης προωθούνται.

Ο νέος τρόπος ελέγχου δόμησης μεταφέρει σε ιδιώτες το σύνολο **σχεδόν της κρατικής ευθύνης ελέγχου της δόμησης**, αφού σταματά να θεωρείται υποχρεωτική προϋπόθεση της έναρξης οικοδομικών εργασιών, η έγκριση πρώτα της οικοδομικής άδειας και των ελέγχων από την ΥΔΟΜ και αρκεί μια βεβαίωση ενός μηχανικού, κατάλληλα πιστοποιημένου. Συγχρόνως, η προώθηση της ηλεκτρονικής ταυτότητας κτηρίου που γενικεύεται θα οδηγήσει σε μεγάλες επιβαρύνσεις για τα λαϊκά στρώματα. Ωστόσο, παρά την εμφάνιση των ρυθμίσεων αυτών ως «ζωοδότες» για τους αυτοαπασχολούμενους, η προώθηση των μητρώων τεχνικών έργων και η πολυδιάσπαση των επιστημονικών αντικειμένων σε πολλαπλές κατηγορίες σημαίνει πως οι νέες ρυθμίσεις θα αποτελέσουν αντικείμενο μεγάλων επιχειρήσεων και ομίλων, που άλλωστε μπορούν να εκτοπίσουν τους αυτοαπασχολούμενους και λόγω μεγέθους.

Οι αλλαγές στο χωροταξικό πλαίσιο που προωθούνται με νέο σχετικό νομοσχέδιο ουσιαστικά στοχεύουν **στην επιτάχυνση αλλαγών στις χρήσεις γης που έχουν ανάγκη οι μεγάλοι όμιλοι για να προχωρήσουν τις επενδύσεις τους**. Συγχρόνως, η μεταφορά ορισμένων αρμοδιοτήτων στους δήμους, που δεν διαθέτουν και δεν προβλέπεται να διαθέτουν τεχνικές υπηρεσίες, μεταφράζεται σε ιδιωτικοποίηση των αντικειμένων αυτών τροφοδοτώντας την κερδοφορία μεγάλων επιχειρήσεων.

Στόχος, η διασφάλιση της κερδοφορίας των ομίλων

Συνολικά, οι νομοθετικές παρεμβάσεις της κυβέρνησης συνεχίζουν και κλιμακώνουν την πολιτική των προηγούμενων κυβερνήσεων και της ΕΕ, πολιτικής που **στοχεύει στην προώθηση της καπιταλιστικής ανάπτυξης με τη διασφάλιση της κερδοφορίας και της ανταγωνιστικότητας των μονοπωλιακών ομίλων και την διασφάλιση νέων πεδίων κερδοφορίας για τα υπερσυσσωρευμένα κεφάλαια τους, στο κλάδο των κατασκευών και γενικότερα, υλοποιώντας ένα σύνολο αλληλοδιαπλεκόμενων αξόνων πολιτικής:**

- a) Την **διευκόλυνση της υλοποίησης μεγάλων επενδύσεων**, με απλοποίηση των διαδικασιών αδειοδότησης για το μεγάλο κεφάλαιο, μείωση των «προσκομμάτων» όπως των περιβαλλοντικών αδειοδοτήσεων και αλλαγών στις χρήσεις γης υπέρ των ομίλων.
- b) Την **επιτάχυνση της διαδικασίας συγκέντρωσης και συγκεντροποίησης του κεφαλαίου και στο χώρο των ιδιωτικών έργων** με τις τάξεις πτυχίων, τα μητρώα έργων και συντελεστών.
- c) Την **επιτάχυνση της ελεγχόμενης απαξίωσης κεφαλαίου**, τόσο με τη μορφή μικρών κατασκευαστικών επιχειρήσεων, όσο –κυρίως– με τη μορφή **επενδύσεων σε κατοικίες**. Το πλήθος των διαφορετικών πιστοποιητικών για τα κτήρια, ουσιαστικά θα μετατρέψει μεγάλο όγκο κτηρίων σε «ακατάλληλα» αν δεν δαπανηθούν νέα κεφάλαια.
- d) Την διαμόρφωση **νέων επιλεκτικών συμμαχιών με μικροαστικά στρώματα στον χώρο**. Η επαγγελματική ύλη θα τροφοδοτήσει έναν αριθμό από μικρότερες επιχειρήσεις που σήμερα πλήττονται απ' την κρίση, διαμορφώνοντας νέες κοινωνικές συμμαχίες.

Οι θέσεις του ΤΕΕ

Το πλαίσιο θέσεων του ΤΕΕ για το ζήτημα, **κινείται στην ίδια φιλοσοφία με το σχέδιο νόμου της κυβέρνησης**. Αποσιωπάται το γενικότερο πλαίσιο στο οποίο είναι ενταγμένη η συγκεκριμένη ρύθμιση (Ν.3316, ΣΔΙΤ, απελευθέρωση-αποσύνδεση πτυχίου από επάγγελμα κλπ.). Παρά κάποιες, ενδεχομένως, οριακές διαφοροποιήσεις, ο άξονας της πολιτικής στόχευσης, η προώθηση δηλαδή της συγκέντρωσης και της συγκεντροποίησης του κεφαλαίου και της παραγωγής ιδιωτικών έργων, παραμένει ακλόνητος. Το ΤΕΕ δια των θέσεών του υποστηρίζει:

- Την κατηγοριοποίηση των μηχανικών σε «τάξεις κατασκευαστικού πτυχίου», όπως και στα δημόσια έργα και, μάλιστα – όπως και η κυβέρνηση – τη μη ύπαρξη κατώτερου όριου εμβαδού έργου/ορίου αμοιβών που μπορεί να αναληφθεί σε καμία κατηγορία. Κοινώς, «ο πιο μεγάλος τα παίρνει όλα».
- Την αποσπασματική θεώρηση της κατασκευής σε σχέση με τις υπόλοιπες φάσεις και παραμέτρους παραγωγής ενός έργου, αγνοώντας την συνειδητή κυβερνητική επιλογή, διαχρονικά, για μετάθεση της ευθύνης στις πλάτες του μηχανικού, ιδιωτικοποίηση των δημόσιων ελεγκτικών μηχανισμών, τα μεγάλα κενά σε προδιαγραφές, την ποινικοποίηση του επαγγέλματος, την καθήλωση των νομικά κατοχυρωμένων κατώτατων αμοιβών μελετών, την κερδοσκοπία των μεγαλοεισαγωγέων και παραγωγών πρώτων υλών κλπ.
- Την ακόμα πιο βαθιά διείσδυση του χρηματοπιστωτικού κεφαλαίου στον κλάδο των ιδιωτικών έργων, είτε μέσω της υποχρεωτικής ασφάλισης των μελετών και των έργων, είτε μέσω της θέσης για ελάχιστη

κατασκευαστική εμπειρία για να εγγραφεί κανείς στις υπέρ την Α τάξεις, είτε φυσικά με τη συμφωνία στο συνυπολογισμό της οικονομικής επιφάνειας της επιχείρησης με κριτήρια το τζίρο, τα ίδια κεφάλαια, την αξία των παγίων της κλπ.

- Τη μετατροπή του σε φορέα πιστοποίησης και ρύθμισης της διαβαθμισμένης πρόσβασης των μηχανικών και τεχνικών σε περιορισμένα επαγγελματικά αντικείμενα, δηλαδή την πλήρη αποσύνδεση πτυχίου-επαγγέλματος.

Κατά συνέπεια, η θέση του ΤΕΕ στο ζήτημα αυτό είναι – στην ουσία της και παρά όποιες ενδεχόμενες φραστικές διαφοροποιήσεις είναι στην ίδια κατεύθυνση με την κυβερνητική.

Ο δρόμος της λαϊκής αντεπίθεσης

Είναι φανερό ότι αυτός ο δρόμος δεν αποτελεί διέξοδο για τα λαϊκά συμφέροντα. Η ουσιαστική αντιμετώπιση του προβλήματος απαιτεί **συνολική και ενιαία θεώρηση όλων των φάσεων του συστήματος παραγωγής των έργων με γνώμονα το σύνολο των λαϊκών αναγκών**, για φθηνά και ποιοτικά έργα που δε θα αποτελούν εμπορεύματα, για την ασφάλεια των χρηστών, των κατοίκων και των εργαζομένων στα έργα, την προστασία του περιβάλλοντος, τη δραστική μείωση της λαϊκής επιβάρυνσης.

Η ικανοποίηση αυτών των αναγκών προϋποθέτει **έναν ενιαίο κρατικό φορέα που θα κατέχει τα μέσα παραγωγής**, θα κατανέμει σχεδιασμένα την κρατική χρηματοδότηση και το εργατικό δυναμικό και θα καλύπτει το σύνολο των φάσεων των δημοσίων έργων, στο πλαίσιο του κεντρικού σχεδιασμού της λαϊκής εξουσίας. Ο φορέας αυτός σε συνεργασία με τις Πολυτεχνικές Σχολές και τους επιστημονικούς φορείς, θα αναλάβει τον προγραμματισμό υλοποίησης των έργων σύμφωνα με τις επείγουσες ανάγκες των λαϊκών στρωμάτων (π.χ. αντιπλημμυρική προστασία, αντισεισμική θωράκιση), την ιεραρχημένη κατασκευή μεγάλων έργων, την εκπόνηση κανονισμών και προδιαγραφών, την εκπόνηση ολοκληρωμένων και επικαιροποιημένων μελετών με τη διασφάλιση της αναγκαίας υποδομής για την υλοποίησή τους, την ουσιαστική επίβλεψη των έργων, την περιφερειακή ανάπτυξη, την ερευνητική δραστηριότητα για τη διάγνωση νέων αναγκών, την αλληλοστήριξη με αντίστοιχους κρατικούς φορείς της μεταποιητικής βιομηχανίας παραγωγής οικοδομικών υλικών.

Είναι αυταπάτη να πιστεύει κανείς ότι τα ερείπια του προστατευτισμού που έχουν απομείνει (τάξεις πτυχίων, ελάχιστες αμοιβές κλπ.), μπορούν να ανακόψουν τη δράση των νόμων της καπιταλιστικής οικονομίας. Στα πλαίσια του καπιταλιστικού δρόμου ανάπτυξης, η πορεία συγκέντρωσης και συγκεντροποίησης της παραγωγής και του κεφαλαίου, η μονοπώληση και του κλάδου των κατασκευών είναι αντικειμενική διαδικασία. Αν η πάλη περιοριστεί στα στενά πλαίσια της αποτροπής απλά της μιας ή της άλλης επιμέρους ρύθμισης, ό,τι κερδίζουμε με το ...μισό χέρι, θα μας το παίρνουν πίσω με το ...ενάμισυ.

Οι σημερινές, δίκαιες αμυντικές διεκδικήσεις των αυταπασχολούμενων και μικρών επαγγελματιών (ανεξάρτητα αν δραστηριοποιούνται στα δημόσια ή τα ιδιωτικά έργα), η δικαιολογημένη αγωνία τους να αναχαιτιστεί η επίθεση των μονοπωλιακών ομίλων, **θα αποκτήσουν νόημα και δυναμική μόνο αν συμπορευτούν με τον αγώνα του εργατικού κινήματος.** Αλλά και οι αγώνες των εργαζομένων για πλήρη και σταθερή εργασία, προγραμματισμό, πραγματοποίηση και έλεγχο των έργων απ' το δημόσιο με γνώμονα τις κοινωνικές ανάγκες, πλήρη ασφαλιστικά και εργασιακά δικαιώματα, ουσιαστικές αυξήσεις, προσανατολισμό των επιθεωρήσεων εργασίας στον ουσιαστικό έλεγχο της εργοδοτικής ευθύνης, θα μπορούν να αποκτήσουν συνέχεια και προοπτική μόνο προς την ελπιδοφόρα κατεύθυνση της ανατροπής της εξουσίας των μονοπωλίων, του κεφαλαίου.

Ξεδιπλώνουμε την αντεπίθεσή μας, απαιτώντας:

□ **Ανατροπή της πολιτικής της ΕΕ για την «απελευθέρωση» των επαγγελματιών σε όφελος του μεγάλου κεφαλαίου. Αντίσταση, απειθαρχία, ανυπακοή στις επιταγές της ΕΕ για την παιδεία και τα επαγγελματικά δικαιώματα, καμιά εφαρμογή των οδηγιών της ΕΕ, κατάργηση όλων των νόμων και ΠΔ που τις ενσωματώνουν στην εθνική νομοθεσία. Κατάργηση κάθε μορφής εξετάσεων για την απόκτηση άδειας ασκήσεως επαγγέλματος, το ακαδημαϊκό δίπλωμα μοναδική προϋπόθεση για την άσκηση του επαγγέλματος. Καμιά μετατόπιση της «τεχνικής ευθύνης» από το κράτος και την εργοδοσία στον εργαζόμενο. Ενιαίο δημόσιο δωρεάν σύστημα ανώτατης εκπαίδευσης, χωρίς ταξικούς φραγμούς και αντιεπιστημονικούς διαχωρισμούς των σπουδών σε κύκλους και των ιδρυμάτων σε κατηγορίες. Να διαμορφώνει επιστήμονες με υψηλή ειδίκευση και επαγγελματική επάρκεια και γενικό μορφωτικό επίπεδο. Σύνδεση του πτυχίου με το δικαίωμα στην επαγγελματική κατοχύρωση.**

□ **Κατάργηση του νομοθετικού πλαισίου αναδιάρθρωσης των δημοσίων έργων και μελετών που επιταχύνουν τη συγκέντρωση μελετών και έργων στα χέρια του μεγάλου κεφαλαίου (ΣΔΙΤ, Συμβ.Παραχώρησης, ΓΟΚ, αυθαίρετα, οικοδομικές άδειες κ.λπ.). Κατάργηση του νόμου για το κτηματολόγιο, κατάρτιση Δασικού Κτηματολογίου πριν το Εθνικό Κτηματολόγιο. Κατάργηση του αντιλαϊκού νομοθετικού πλαισίου για την εμπορευματοποίηση της γης και των δασικών εκτάσεων, του νερού, των φυσικών πόρων. Απόσυρση των Χωροταξικών Σχεδίων (Γενικού και Ειδικών) που υποτάσσουν τη χρήση γης στην κερδοφορία των μονοπωλιακών ομίλων και επιταχύνουν την ιδιωτική πολεοδόμηση. Απαίτηση ουσιαστικής αντισεισμικής θωράκισης και αντιπλημμυρικής προστασίας. Κατάργηση του νομοθετικού πλαισίου απελευθέρωσης της ενέργειας, τηλεπικοινωνιών και μεταφορών.**

Αθήνα, Νοέμβριος 2016